

Utklipp ur Alekuriren Nr 5 - Vecka 7 - 2015

Föreningen Regional Motström tillskriver nu regeringen och energiministern för att vinna gehör för sin kritik mot Svenska Kraftnäts planer på en ny kraftledning genom Ale. Foto: Allan Karlsson

Öppet brev till energiministern:

Utred alternativet

Öppet brev till Energiminister **Ibrahim Baylan** och Näringsdepartementet med anledning av Svenska Kraftnäts (SvK) planer på en omfattande utbyggnad av stamnätet för elkraftöverföring i Sverige.

Vi skriver detta, angående det beslut av Länsstyrelsen vilket ger SvK rätt att beträda och projektera på mark även där ägarna motsatt sig detta.

SvK:s avsikt är att bygga en helt ny 400 kV luftledning mellan Trollhättan och Göteborg cirka 8 mil.

Skälen till att många överklagat Länsstyrelsens beslut är flera, men ofta är bakgrunden det oseriösa sätt på vilket SvK avfärdat de alternativ som föreslagits.

Ministern kan nog tänka sig in i hur det kändes att få ett brev, i januari 2013, där SvK informerade om att man utreder möjligheten att dra en ledning på din mark eller där du bor och som antingen kraftigt kommer att påverka dina möjligheter att använda din skog eller mark eller att man kanske kommer att förvärva din fastighet, då risken för sjukdom är för hög om man bor kvar.

I de flesta fall hamnar ledningen i närheten av din bostad, men du tvingas bo kvar med ovisshet och oro över om du själv eller dina barn ska drabbas av cancer eller andra sjukdomar från den planerade ledningens magnetfält. Därtill kommer att fastighetens värde minskar mycket.

Konsekvent vägran

Under de två samråd SvK sedan har arrangerat har verket konsekvent vägrat att seriöst utvärdera möjligheterna till att istället för sin tänkta teknik välja till exempel att gräva ner en likströmsledning.

Fram till idag lider de berörda under denna ovisshet om framtiden, vilket naturligtvis är mycket psykiskt tungt att bära och vi ser också hur SvK utnyttjar denna ovisshet genom att faktiskt lösa in och förvärva fastigheter innan man ens ansökt om tillstånd att få bygga ledningen.

Naturligtvis är det bra att SvK noggrant utreder den sträckning där man avser att bygga den nya ledningen, och det måste få ta sin tid, men det är orimligt att man inte mer seriöst kan motivera varför man måste bygga en ny 400 kV växelströmsledning då underlagen till beslut om utbyggnad ofta grundar sig på mycket gammal information. Kanske en uppgradering av befintliga ledningar skulle räcka utifrån vad man vet idag, med förändrade vindbruksplaner med mera, eller att man använder likströmsteknik som inte har så negativ påverkan och med fördel kan grävas ner i anslutning till befintlig infrastruktur.

Under samrådsprocessen har markägare, boende, berörda kommuner, Länsstyrelsen och många fler med skärpa påpekat för SvK att man inte tillräckligt motiverat varför alternativa lösningar inte är möjliga, men SvK har vägrat att ta dessa synpunkter på allvar.

Bristande argument

Ett exempel på denna bristande argumentation är när SvK i sin samrådsdokumentation påstår att en HVDC (högspänd likströmsledning) måste vara minst 50 mil för att vara möjlig att bygga, samtidigt som verket själv just nu bygger en sådan ledning! Närmare bestämt, del av SydVästlänken från Värnamo till Hurva i Skåne. Det är en sträcka på knappt 20 mil, vilken dessutom dubblerats för att ge högsta driftsäkerhet.

Det finns fler exempel som gör att vårt förtroende för SvK i denna fråga är mycket lågt vilket vi delar med många andra regioner i Sverige som också kommer att drabbas av nya ledningar.

SvK framför främst tekniska skäl till att andra alternativ än nya 400 kV växelströmsledningar inte är möjliga, men i botten finns också deras uppfattning om att detta är det billigaste sättet att gå fram. Med tanke på att det rör sig om en investering för 50 till 100 år framåt måste den kalkylen självfallet göras utifrån ett samhällsperspektiv och inte bara ses som en engångskostnad i nutid. Här har regeringen som uppdragsgivare åt SvK ett stort ansvar.

Om inte marknaden, som i detta fall är SvK, ställer krav på tillverkarna att tekniskt vidareutveckla och pressa kostnaderna för likströmstekniken går detta onödigt långsamt. Därför har SvK en viktig roll att stimulera till att denna teknik införs så mycket som möjligt där stamnätet ska byggas ut för att vår miljö ska kunna användas även i framtiden.

Vi förväntar oss därför att Näringsdepartementet snarast fattar beslut om att en öppen utredning tillsätts, antingen genom SvK eller annan lämplig instans, som dels klarlägger vilka alternativ som SvK ska vara skyldiga att noga pröva innan man söker tillstånd att bygga nya 400 kV växelströmsledningar. Denna utredning ska även dokumentera vilka ekonomiska samhällsaspekter olika alternativ har under ledningens förväntade livslängd.

Resultatet av denna utredning ska även ligga till grund för Elmarknadsinspektionens fortsatta hantering av de ansökningar SvK lämnar varför SvK ska invänta denna utredning innan man ansöker om ytterligare utbyggnad i Sverige.

Med förväntan om svar från energiministern.

Föreningen Regional Motström

Majvor Johansson

Ordförande